

BABEŞ-BOLYAI UNIVERSITY FROM CLUJ-NAPOCA

FACULTY OF HISTORY AND PHILOSOPHY

Doctoral School of „Population Studies and History of Minorities”

FROM TRADITION TO EMANCIPATION.

GENDER ROLES AND THE STATUS OF WOMEN IN OLTEANIA

(1848-1918)

- Thesis summary -

Scientific coordinator:

Univ.Prof. dr. Ioan BOLOVAN

Doctoral candidate:

Angelica NECŞULEA (NITĂ)

Cluj-Napoca

2025

TABLE OF CONTENTS

CHAPTER I	Error! Bookmark not defined.
Introduction	Error! Bookmark not defined.
1.1. Importance of the topic and motivation for conducting the research	Error! Bookmark not defined.
1.2. Objectives of the research work	Error! Bookmark not defined.
CHAPTER II	Error! Bookmark not defined.3
The condition of women in modern Romanian society in Oltenia	13
2.1. The status of women in Oltenia during the modern era	13
2.2. Active women in public space and in the literary world	25
2.3. Precursor signs of feminism	36
CHAPTER III	47
Feminine education in Oltenia during the period 1848-1918	47
3.1. The education market: needs and demands	47
3.2. Romanian education legislation (1864-1912) reflected in feminine education	Error! Bookmark not defined.3
3.3. The situation of literate people reflected through the prism of the 1912 census results	60
3.4. Schools and educational institutions	64
3.5. Women philanthropists in education	76
3.6. Teaching career – a profession for women	84
3.7. Young women from Oltenia and higher education	92
CHAPTER IV	98
War in the feminine gender	98

4.1. The Revolution of 1848 - first steps on the path of emancipation	98
4.2. Present - women from Oltenia in 1877-1878	103
4.3. "The home front". The resistance of women from Oltenia in 1916-1917	109
4.4. In the fire of war - Fallen for the homeland	119
4.5. Behind the battle front. Charitable activities	134
CHAPTER V	142
"Feminine emancipation" in modern Oltenia – aspiration and reality	142
5.1. Silent affirmation of women	142
5.2. Forms of entertainment and social environment	151
5.3. Fashion - aesthetic phenomenon and form of women's emancipation	163
5.4. The midwife woman – a heard voice in the village world	182
5.5. New feminine and feminist associations in the history of Oltenia	191
ANNEXES	193
Annex 1. Subjects studied in high schools and secondary schools of grade I	193
Annex 2. Subjects studied in high schools and secondary schools of grade II	194
Annex 3. Population of Romania over 8 years according to literacy level	197
Annex 4. Population of Romania over 8 years according to literacy level	199
Annex 5. Population of Romania over 8 years according to literacy level	201
Annex 6. Percentage proportion of literate people in the censuses of 1899 and 1912	203
Annex 7	205
Annex 8	208
Annex 9	210
Annex 10	213
Annex 11	214
Annex 12	219

Annex 13	220
BIBLIOGRAPHY	226
I. ARCHIVE DOCUMENTS	227
II. UNPUBLISHED SOURCES	229
III. PERIODICALS	229
IV. SPECIALIZED STUDIES AND ARTICLES	230
V. GENERAL WORKS	232
VI. INTERNET SOURCES	239
VII. LIST OF ILLUSTRATIONS	241

Bibliography

Final conclusions

Keywords: the history of women, emancipation, private space, public space, gender, Oltenia, men.

THESIS SUMMARY

The aim of the paper is to illustrate the representations that Romanian society in the modern era has built about women, those who have been forgotten, passed over with marginalized views, having to endure the ingratitude of specialists because of their own gender. This paper aims to fill a gap in the historiography of the Oltenia area and to bring to light the women of this geographical area, whose activities have transcended the narrow framework of the family, gender having become a field of investigation. The period 1848 - 1918 was a time of major changes for Romania, with consequences for women's history, who emerged from the shadow cast by society.

For the period under discussion, according to the population census of 1899, the number of women in the Old Kingdom was equal to that of men in the Old Kingdom, with a slight difference in favor of the latter, and in rural areas the proportions were similar.¹ Although the population was predominantly rural, I have tried to capture both rural and urban, with a greater focus on women members of the elite. But this did not mean that I neglected rural women even though I did not have many sources of research due to isolation in private space. The work shows a marked difference between the urban woman, dynamic, subject to change, and the almost immobile and traditional image of the rural woman. In Laoraş there was a clearer separation between the public and the private sector, highlighting more clearly the male-female antithesis, in the urban area the man was identified with the social and the woman with the natural, in the eyes of men the vagaries of the seasons were feminine qualities.

¹Ioan Scurtu, Ion Alexandrescu, Ion Bulei, Ion Mamina, *Enciclopedia de istorie a României*, Bucureşti , Editura Meronia, 2001, p. 326.

Doctoral thesis entitled „From tradition to emancipation. Gender roles and the status of women in Oltenia (1848-1918)" deals with the condition of women and women's role in the modern era in the Oltenia area in a way that is original and innovative from a multidisciplinary perspective, and is situated on the borderline between historical demography, history of collective mentality and anthropology. This is why when we talk about methodology, we talk about multidisciplinarity.

Men have long tried to hide women in the private sphere, but women have found ways to overcome their status and venture into the public sphere. The boundary between public and private with women's history as a referential system was not rigid, just a clear uncrossable line and both main actors crossed the boundary from one to the other very easily.

The modern woman of the modern age was what the family made her to be, it was the fruit of the education of the times and the expression "behind every successful man there is a strong woman"² fits very well with the age we are dealing with. The importance of a woman's personality was determined by her dowry, which carried great weight in the social status of the period under study.³

At the beginning of the modern era, women in Oltenia had taken on domestic duties, private space, in relation to the man, the exclusive trustee of public duties and the symbolic embodiment of her entire family. Emancipation often came after marriage, when women entered the scene by organizing cultural salons, theatrical performances, balls, charity acts.⁴

In terms of sources, we have turned to: memoirs, diaries, accounts of foreign travelers, folklore, and literature.⁵

In the Introduction, I tried to show the current state of historiographical research on the topic (research both in the universal and Romanian historiography, without which no study could go further), the research method was not very easy to realize, given that the work is somewhere on the border between sciences

In this world of Oltenia, full of transformations, in order to reconstruct the image of women, one cannot deny the historical context and the fact that the status of women was linked to the social

² Proverb românesc .

³ Alin Ciupală, *Femeia în societatea românească în secolul al XIX-lea*, Bucureşti, Editura Meridiane, 2003, p.5.

⁴Aurora Liiceanu, *Cine suntem noi ?* în Mădălina Niculescu (coordonator), *Despre identitatea femeilor din România*, „trebuie să luăm în calcul și aceste personalități feminine care prin opera lor au contribuit direct la formarea conștiinței feminine, ele nedefinindu-se ca feminine sau chiar respingând apartenența la feminism ca mișcare socială .”Bucureşti, Editura Anima, 1996 , p. 20.

⁵Paul Veyne, *Cum se scrie istoria: text integrat*, Bucureşti, Editura Meridiane, 1999, p. 11.

group to which they belonged. From village to town, women were described differently, an important aspect for the research framework.

By legal provisions, women were deprived of economic, social and political rights, were not allowed to hold state offices, and were second-class citizens. According to the medieval tradition, in marriage, the man was the master of the family, amendments valid also in modern times, Caragea's law of 1818 provided for the subordination of women, and the Civil Code of 1866⁶, after the model of Napoleon Bonaparte, took a step backwards by declaring the incapacity of married women in the drafting of public documents.

In the second chapter, "The condition of women in modern Romanian society in Oltenia", based on period sources, travel reports, diaries, memoirs, we described the status of women in a male world with "early marriage, poor education, foreign influences."⁷

Men have long tried to hide women in the demarcated sphere of private space, but from the second half of the 19th century, the female sex would abandon the norms and venture by leaps and bounds into the male sphere (public institutions, public houses, universities, industry), specific as the case may be to the rural or urban world. Crossing the threshold between public and private was not a unitary process, but an individual attitude assumed by each woman. Belonging to a particular social class or material status did not mean faster emancipation for women, just as rural background did not prevent some women from taking their destiny into their own hands.

Generally, the rural world has been more resistant to the new and has only to a limited extent taken on board new feminine behaviors. Here, women will continue to conform to traditional norms, remaining in a state of inferiority to men, isolated from the public sphere because they work in the fields, look after the children and the house, raise and sell poultry at the market, and purr from the pitchfork when they ride in the cart."⁸.

The foreign travelers emphasized the system of conventions and constraints in which women lived in the Romanian space and recommended to men liberal attitudes towards the fairer sex "women should no longer be treated like other goods and possessions."⁹

⁶ *Ibidem*.

⁷ Nicoleta Roman, *Femei, onoare și păcat în Valahia secolului al XIX-lea*, București, Editura Humanitas, 2016, pp. 159-160 .

⁸ Mihaela Grancea, „*Relațiile călătorilor străini despre statutul femeii în familia tradițională românească din secolul al XVIII-lea*”, în *Caiete de antropologie istorică*, Cluj Napoca, Editura Accent, 2013.

⁹ *Ibidem*.

The profession was an important point on the road to emancipation, being a way of recognizing a woman's qualities in the world of men. In the Romanian society of the second half of the 19th century and the beginning of the 20th century, work did not make women independent, especially as the family income was lower and women's involvement was greater.

If at the beginning of the 19th century, society offered women the professions of midwife, nanny and maid, the situation for women in the second half of the 19th century was different, when they could become teachers, nurses or manage their husbands' estates (Zoe, the mother of the Golescu brothers, managed the family estate after her sons went into exile after 1848).

Literature was also a way for women to step out of the private sphere and assert themselves in the public sphere, with the evidence left in fiction, diaries, correspondence and folklore being the source of research. Through correspondence, women began to keep in touch with each other, to transmit information from the private to the public about a recent publication or event, letters being the link in the chain and the means of transmitting information.

In the 19th century, the history of women cannot be isolated from that of the feminist movement, and the concept of feminism, launched in France, would not spread internationally until the 20th century. However, the meaning had been known since the last century, and promoted women's right to determine their place in society for themselves, the right to general well-being and not least the development of the personality.¹⁰ The classical feminist movement was a cultural learning process which intersected with the revolutionary transformations of the century and women acted and reacted differently according to their social status. The aim of the feminist movement was not equality or changing roles in society, but subordination due to gender differences. It has rightly been said that the history of women is also the history of men, of the relations between the sexes, as men throughout history have perceived women's qualities, aspects or education. The first feminist societies, established at the beginning of the 19th century, were characterized by charity. The Romanian Women's Society in Buda, founded in 1815, aimed to train teachers and support the school.

Concerning this organization, a pamphlet of 1819 reveals the altruistic and patriotic character of Romanian women who, inspired by the desire to come to the aid of culture, formed a

¹⁰ Gizela Bock, *Femeia în istoria Europei*, Iași, Editura Polirom, 2002, p. 109.

society and obliged themselves, under the power of a statute, to contribute each year a certain amount of money.¹¹.

An important place in the work is given to women's education, dealt with in the third chapter.

Dinicu Golescu, one of the greatest scholars of the modern era in Oltenia, emphasized the need to educate women up to the point of equality with men. These ideas came at a time when there was a great difference between the studies of boys and girls: "it is not enough for a woman to be able to read and write, having the task of bringing up children, she must be considered equal to a man in her education".¹²

Under the 1864 law, primary schooling was compulsory for all children regardless of gender, and education in state schools was free. But illiterate women still outnumbered illiterate men by far. Apart from primary schools, which were mixed, there were girls' and boys' schools, which differed in length of studies, curriculum or time. Spiru Haret was in favor of differentiation from the start, and he expressed his distrust in the ability of girls to cope with a curriculum similar to that of boys.¹³

Education in the modern era can be seen as one of the areas that best illustrates gender roles through political and social strategies, changing individual lives from a gender perspective. Women's access to education was one of the earliest desires of women's movements before they were constituted in an organized form. In most human societies, from ancient to modern times, men have been privileged in the field of education, women have been excluded, regardless of space. However, in all historical epochs, there have been women scholars, who are rather the exception.¹⁴

Teaching was the field where girls from good families could be employed and was in demand as more and more primary and secondary schools for girls were opened. Unlike male teachers, who were older, female teachers were young and mostly unmarried, which allowed the

¹¹ 0. Lungoșianu , *Societatea femeilor românce din anul 1815*, București, 1895, p. 11.

¹² Gheorghe Pop, *Dinicu Golescu*, București, Editura Tineretului, 2006, p. 87.

¹³ Nicolae Andrei, Gheorghe Pârnuță, *Istoria învățământului din Oltenia*, Craiova, Editura Scrisul Românesc, 1981, p. 335.

¹⁴ Pavla Miller, *Gender and Education and After Mass Schooling*, în Teresa A. Meade, Merry E Wiesner-Hanks (ed.), *A Companion to Gender History*, Maldin Oxford Blackwell Publishing Lts, 2004, p.131. Pavla Miller menționează trei modele explicative ale existenței femeii învățate: 1. apartenența la o familie din clasa superioară și prezența unui tată deschis către educația femeii; 2. apartenența la un grup religios care aprecia educația; 3. profesia de curtezană care presupune învățarea muzicii, a dansului și a literaturii.

authorities to pay them less money than their male counterparts on the pretext that women did not have to support a family. Many girls, following the example of their brothers who had taken their destiny into their own hands, and unwilling to live a passive life (between manual work and waiting for the ideal husband) ventured outside the family sphere into the public sphere, where they gained a certain financial independence.

The modernization of Romania in the second half of the 19th century led to the establishment of schools for girls, because Romanian society needed "educated mothers" in order to develop.¹⁵ The period we are dealing with is characterized by major political and social changes, which implied a redefinition of social relations and hierarchy and gender identity. At the level of symbols and myths, the image of women as "mother of the nation in the making, ideal wife, educating mother of future generations" was valorized. The right to education favored the emancipation of women, even though the laws of education only aimed at preparing women for social tasks." Romanian universities opened their doors to women at the end of the 19th century, a male bastion that was hard to conquer but not impossible.

In the fourth chapter, "The War to the Feminine Gender", I wanted to highlight the fact that the Romanian state was not prepared to recognize the merits of women in the War of Independence or the Great War, as the society was only interested in men - heroes. Women, nurses and nurses who were involved were unfairly forgotten. Their work remained largely unknown both in the press of the time and in Romanian historiography.

The year 1848 marked the beginning of a new era for Romanian women, who would take part in the struggle of ideas, overcome their shyness and assert themselves in the public arena. Two distinct notions relating to women emerged in 19th century terminology: feminism and feminist. While the first term referred to the feminine sphere, the second term had a single meaning, that of equalizing the rights of both sexes, and thus emancipating women¹⁶. Ion Heliade Rădulescu, in "Curier de ambele sexe" (Courier of Both Sexes), pleaded for the inclusion of women's rights in general human rights, "it should be taken into account that half of contemporary mankind is of the fairer sex, and in particular that it can claim its rights in society."¹⁷

¹⁵ Expresia aparține lui Nicolae Bălcescu. Misiunea pe care Bălcescu o încredința femeilor era aceea de a face educație morală .

¹⁶ Paraschiva Câncea, *Mișcarea pentru emanciparea femeii în România*, București, Editura Politică, 1976, p . 8.

¹⁷ Ion Heliade Rădulescu, *Femeile și cegetul acestei foi. Curier de ambele sexe*, 2, reproducător în Ștefania Mihăilescu, *Din istoria feminismului românesc. Antologie de texte (1838- 1929)* Iași, Polirom, 2002, pp. 55- 59.

At the time of the 1877 War of Independence, Oltenia was the center of the war, where both men and women answered "Present". Not being able to go to the front, women remained behind the front where they contributed to the independence of the state by: organizing benevolent societies, money for the army, organizing and equipping hospitals. Numerous support committees and benevolent societies were organized such as: the Craiova Ladies' Committees, the Craiova German Ladies' Committee, the Craiova High School Teachers' Committee, the Craiova Romanian Ladies' Benevolent Society for Romanian soldiers, the Craiova Dramatic Artistic Society.¹⁸ In the bibliography of the war for independence there is no special study dedicated to any committee organized by women in support of the front line, with the exception of the Red Cross. On the initiative of women's committees, hospitals such as "Independence", "The Mother of Jesus"/Maica Domnului, Dinu Mihail Theodorini in Craiova, were set up in Oltenia.

In Oltenia, women organized many support committees and benevolent societies, but the most important was the Ladies' Committee of Craiova. At the beginning, the committee had 13 active members and gradually their number gradually reached 30, among them were ladies known for their charitable work: Emma Teodorian, Maria Titulescu, Olga Gigurtu, Sofia Câncic. The Ladies of Craiova Committee managed to obtain for the Independence Hospital the same rights that the Red Cross Society enjoyed from the War Ministry, obtaining authorization to fly the white flag with the red cross.¹⁹ According to its accounts, this committee raised an impressive 35 000 lei. The funds were used for the organization and proper functioning of the most important hospital in Craiova, the "Independent Hospice" Bucharest-Craiova.

Recently, much has been written about the resistance of the population of northern Oltenia under the leadership of Victor Popescu between 1916 and 1917, but unfortunately almost nothing has been written about the women who helped him. The number of women was great, without them, the hero Victor Popescu could not have conceived his plan of resistance in Oltenia. The reaction of the German authorities was not long in coming, the group led by Victor Popescu was constantly pursued and attacked by the Central Powers. Those who had the slightest connection with the group, regardless of gender, were investigated, arrested and sentenced to death, and the Germans' greatest fear was that the inhabitants would not rise up to fight under Victor Popescu's leadership. Between Jiu and Motru, the area in which the partisan group led by Victor Popescu

¹⁸ *Ibidem*, p. 63.

¹⁹ SJAN Dolj, Fond Comitetul Doamnelor Craiovene, dosar 1/ 1877, f. 11.

was active, there was not a single locality in which one or more women did not stand out in support of the partisan struggle.

The archival documents analyzed have shown that the partisan struggle was not an exclusively male activity, with women from all walks of life taking part. The role of women from Oltenia in supporting the partisan movement consisted of collecting food, clothing, medicines, weapons, ammunition and shelter. Most of the women involved in these events showed courage in a period dominated by fear and terror. Although they were arrested, beaten and humiliated, they did not provide information to the German authorities in order to catch the partisans led by Victor Popescu. This form of resistance, of refusing to fulfill certain obligations imposed by the occupation authorities, existed in many rural localities. The Diary of Ioan C. Filitti, prefect of Ialomița County during the occupation, is well known, which recounts one such moment. Together with the German troops, he was moving through the communes of the county to send the peasants to work in the fields "the men immediately complied when they saw the German uniform, but I was amazed by the resistance of the women. They made it clear that they would only return to work when the German troops withdrew."²⁰

However, after the Great War, the women of Greater Romania remained second-class citizens who had only obligations, not rights²¹, and the press of the time did not report on them because of government censorship. When their deeds surfaced, they were presented as marginal groups made up of non-authentic Romanians, although when Bucharest was occupied by the Central Powers, "women in general stood up to the enemy more, having great hope in the future."²² The partisans in the group led by Victor Popescu did not fight for the emancipation of women, they fought against the enemy who occupied their home and their garden, demonstrating unity and strength in the absence of the men who had gone to the front.

A special place has been given to Ecaterina Teodoroiu, we have not insisted on the deeds of arms, Ecaterina's biography being well known and reconstructed in detail from 1918 to 1989, but we have turned to memorialistic sources where we have found information about the way in which Ecaterina Teodoroiu's life was reflected in the collective mentality.

²⁰ Alin Ciupală Alin, *Femeile din România în primul război mondial*, București, Editura Polirom, 2017, p. 185.

²¹ *Ibidem*, p. 193.

²² Pia Alimănișteanu, *Însemnări din timpul ocupației germane 1916-1918*, Editura Corint, 2017, a doua ediție revizuită, p. 18.

Ecaterina's supreme sacrifice has placed her in the pantheon of national mythology, and her image continues to fascinate younger generations today. But how did it come about that in a world of war, a world exclusively for men, Catherine, the woman whom official propaganda would use to cheer hundreds of thousands of combatants, emerged and stood out? It's a fascinating story, which goes beyond the everyday to enter history forever.

She was not content with the status of managing the household, she wanted much more, and her supreme sacrifice in the battles in Moldova will forever place her among the exceptional characters of our national history. Death has placed her in legend, although her deeds of bravery were known beforehand. By her return to heaven, Catherine did not become a fairy-tale heroine, because her story did not end well, but a heroine to be emulated for her strength of character and love of country. Without any schooling, she became a second lieutenant, and the soldiers saw on the battlefield "a saint to protect them from the merciless rain of bullets".²³ For her classmates, teachers in the inter-war period, Ecaterina was "a madwoman"²⁴ because the act of joining the army and fighting in a men's war was pathologically frightening. In an economically underdeveloped Romanian society, with a Middle Ages mentality, women had to submit to a whole set of constraints and prejudices that made them second-class citizens. However, Ecaterina was unknowingly a visionary of her time, as she fought on the one hand for the country's ideal of unity and modernity, but also for the emancipation of women.

In the last chapter of the research paper, the fifth chapter, "Women's emancipation in modern Oltenia - desire and reality", we followed the methods used by women to assert themselves in the public sphere. The 19th century was the age of economic, social and cultural changes with major implications for women, who now became an actor in the public sphere.

We are witnessing the modernization of the Romanian society, from a patriarchal society to a dynamic society directed towards the West, visible more at the level of the elite²⁵ who had access to innovation through material and cultural resources. Names such as Lucia Romanescu, Elena

²³Ion Mocioi, *Ecaterina Teodoroiu*, Tg- Jiu, Editura Spicon, 1994, p .81.

²⁴Dan Falcan, *op. cit.*.

pp. 43 -45. <https://historia.ro/sectiune/portret/ecaterina-teodoroiu-intre-ioana-darc-si-581023.html>, accesat pe data de 18 iulie 2024 .

²⁵Boierii erau principala forță economică și politică a țării, cu toate că era categoria socială cea mai puțin numeroasă, în 1806 aveam 593 de boieri de toate rangurile, cf. Keith Hitchins, *România 1774-1886*, București, Humanitas, 1998, p. 88.

Glogoveanu, Paulina Vorvoreanu, Aristia Aman, Areti Fotino, Elena Dumba were a factor of progress in the society of Oltenia.

The salon was the main form of socialization brought by the 19th century, under women's authority, a way of putting into practice what she had learned at boarding school, but also a form of emancipation for women. The educated young woman of the new age had to know the rules of etiquette, dance, play the piano, know French and German, and have some knowledge of painting.

In the 19th century, Romanian society made an effort to synchronize itself with the most advanced trends in Western and Central Europe, so fashion was taken over by women, emphasizing their taste for luxury more than men. Most of the information on the changes in fashion is provided by foreign travelers, as well as by the churches of Oltenia, which are veritable art museums, thanks to their votive paintings.

In the second half of the 19th century, the most listened-to voice in the village world was that of the midwife, who put into practice the practices inherited from her ancestors, a source less researched by historians. The village midwife or empirical midwife²⁶ was a married woman who had gone through the hardships of life, a "woman-wise woman" who gave the measure of wisdom: she read the signs of the birth of a child, had power over spirits and magical knowledge.²⁷ The profession was passed down from generation to generation, from mother to daughter or granddaughter depending on the situation, and was listened to by the whole community from man to woman.

Another theme that has not been sufficiently researched is the tendency of women in this period to isolate themselves in the monastery. This included not only widows or poor rural girls but also girls from high society. Parents would send their daughters to the convent either because they could not provide them with the necessary dowry or as a paid sacrifice for the forgiveness of sins, a phenomenon specific not only to Wallachia and Moldavia but also to Oltenia. Olga Gologanu, the abbess of Bistrița Monastery, trained to be a teacher and received a scholarship to the Sorbonne offered by Queen Elisabeth. However, in 1911 she decided to follow the monastery's path to deepen her knowledge of the Orthodox religion.

²⁶ Moașa empirică era moașa fără studii, era preferată pentru a asista la actul nașterii în lumea satului tradițional din Oltenia. Moașa cu studii sau moașa diplomatică, asista la nașteri doar în rândul elitelor și aceste femei erau plătite pentru munca depusă. Nu participau singure la venirea pe lume a unui copil și nu aveau un rol decisiv deoarece erau alături de un medic de cele mai multe ori de origine străină.

²⁷ Nicoleta Roman, *Femeie, onoare și păcat în Valahia sec. al XIX-lea*, București, Editura Humanitas, 2016, p. 294.

She was ordained a nun in the royal chapel in the presence of the Russian Tsar's family who were visiting the country, and to their satisfaction she was named Olga, after Tsar Vladimir's mother, who had Christianized the Russians.

In the first decade of the 20th century, feminist associations were numerous, but only some of them were useful for women's emancipation. The idea of associating for equal rights for men and women was in the thinking of many supporters of the feminist movement and emphasized in the women's press of the time. The aim of the feminist movement was not equality or changing roles in society, but subordination due to gender differences.

Although there were, especially after 1900, numerous women's associations demanding increased access to education and professions, civil, legal and political equality for women, by the 1930s for some demands and until after the Second World War for full political rights, there were only partial legislative successes.

Bringing the "women's question" into the public debate, advocating the need for women's emancipation, efforts to improve the living and working conditions of women of different classes, obtaining the right to free and compulsory education for girls, gaining access to secondary and university education, which had hitherto been closed to women, were some of the victories of women between 1848 and 1918.

In conclusion, this work is not a thesis of Romanian feminism, but of the condition of women and their role in the modern era in Oltenia as seen, felt, thought according to a multitude of sources used because the period 1848 -1918 was not only men's and the historiography of the modern era in Oltenia must also make room for women.

BIBLIOGRAPHY

I. ARCHIVE DOCUMENTS

SJAN Dolj:

Fonduri:

Colecția studii articole, monografii dosar:

- Turturean,T.V.,Contribuții la cunoașterea Craiovei de odinioară.
- Însemnări din Istoria Craiovei.
- Craiova, craiovenii și enigmatica.
- Școala de Menaj „Dima Popovici”
- File din istoria Craiovei,gravate în medalii,sec.XIX –lea, dosar 66.
- Fond Gheorghe Magheru (1804 -1880).

Liceul Externat de Fete „Regina Elisabeta” dosar 1/1908, 1/1882, 1/1885, 1/1886, 1/1888, 1/1890, 1/1891, 1/1892, 1/1893, 1/1894, 1/1895, 1/1896, 1/1897, 1/1899, 1/1900, 1/1901, 1/1904, 1/1905, 1/1906, 1/1911, 2/1883, 2/1891/-1892, 2/1897, 5/1882.

Liceul Ortodox de fete dosar 1/1916, 2/1916, 9/1919, 19/1922-1923, 20/1922, 24/1923, 29/1924-1925, 34/1925-1926, 45/1927-1928, 1/1916, 2/1916, 4/1918-1919, 9/1919, 19/1922-1923, 24/1923, 29/1924-1925, 34/1925-1926, 45/1927-1928.

Fond Prefectura județului Dolj, dosar 29/1877, 285/1877, dosar 283/ 1877, dosar 269/ 1877.

Fond Prefectura Județului Dolj, ServiciulAdministrativ, dosar 270 / 1887.

Fond Prefectura Județului Dolj, ServiciuAdministrativ,dosar 124/1874.

Fond Comitetul Doamnelor Craiovene,dosar 1,dosar 2,dosar 3/1877 -1878.

Fond personal- Elena Farago,dosar 4/1913.

Fond Prefectura Județului Dolj,dosar 1/1877.

SJAN Gorj :

Fonduri:

Fond Școala Profesională de fete,dosar1/1899-1904.

Fond Gimnaziu Industrial de Băieți, Vădeni, dosar 1/ 1918, dos . 3/1919.

Fond Școala Inferioară de Ceramică Tg-Jiu,dosar 7/1918 -1919.

Fond LiceulTudor Vladimirescu, dosar 130/ 1918.

Fond Primăria Orașului Tg-Jiu, dosar 39/1877/1878, 4/1883, 52/1894, 6/1918 ,35/1918.

Fond Tribunalul Județean Gorj, dosar 257/1929.

FondPrefectura județului Gorj,dosar 1/1917,dosar 2/1917,dosar1/1919.

Fond Protoieriajudețului Gorj,dosar 401/1920.

Fond Societatea Unirea Tg-Jiu,dosar14/1914-1918.

Fond „Mormintele eroilor căzuți în război în război,”dosar1/1920-1921.

Școlii Generale „Victor Popescu” Valea cu Apă, dosar rCorespondență (1931- 1932).

Fond Ardeiul, dosar 2/ 1895.

Fond Inspectoratul Școlar județean Gorj, dosar 6/1918,dosar 29/1927.

Fond Primăria Comunei Vladimir, dosar 1/ 1920-1921.

Fond Primăria Roșia de Amaradia , Registrul Stării Civile, dosar 12/ 1920.

Fond Registru de Stare Civilă, Comuna Urbană Tg- Jiu, dosar 19/1901, dosar 6/1900.

Fond Banca Populară,, Tudor Vladimirescu ” dosar 69/ 1946.

SJAN MEHEDINTI :

Fonduri:

Fond Direcția de statistică Strehaia,dosar 14/1955, dosar 24/1959.

SJAN VÂLCEA:

Fonduri:

Fond Revizoratul Școlar,dosar 6/1904,dosar 5/1906.

Fond Revizoratul Școlar, dosar 7 /1900.

Fond Revizoratul Școlar, dosar 1/1901.

Fond Prefectura Județului Vâlcea, dosar 3/1897.

Fond Revizorat „Râmnicu Vâlcea”, dosar 3/1897.

Fond Școala profesională de fete „Laura Simulescu” – Drăgășani, dosar 1/1904 /1918.

Fond Revizoratul Școlar, dosar 15/1918.

Fond personal –Olga Greceanu, dosar 1.

Fond personal – Ioana Cantacuzino (1890-1900).

Fond Institutul Învățământului Modernde domnișoare – Zoe Bulat (1915- 1919).

Fond personal –Maria Ionescu,dosar 4/1893.

Fond personal– Laura Sinulescu (1902 – 1905).

SJAN Olt:

Fonduri:

Fond Prefectura Județului Romanați, dosar 53/1882.

Fond Inspectoratul Școlar Romanați, dosar 1/ 1898.

Fond Școala Generală de Fete, dosar1/1918,Caracal.

Fond Școala Generală de Fete,dosar 1, dosar 2/1917-1918, Corabia.

Fond Școala Primară de Fete Nr. 3, dosar 1/1918,Caracal.

Fond Școala deFete Nr. 2, Slatina, dosar 3/1918, 4/1918, 5/1918, 6/1918.

Muzeul Alexandru Ștefulescu Tg –Jiu

Fond Ecaterina Teodoroiu, dosar 2064 /1920-1921.

Compartimentul Secretariat, dosar nr. 253, Corespondență

Muzeul comunei Lelești, jud. Gorj

II. UNPUBLISHED SOURCES

Anuarul *Liceului Tudor Vladimirescu*, Tg-Jiu, 1924. Insistitutul Grafic N. D. Miloșescu, Furnizorul Curții Regale.

Drăghescu, N, Ecobici, G. N, *129 Eroi ai patriei din Godinești - Gorjiu*, 1920, Editura Lumina.

Scrisoare adresată de Victor Popescu pensionar din Comuna Valea cu Apă, Raion Tg- Jiu lui Ion Mara, învățător din Arad, 23 aprilie 1953.

III. PERIODICALS

- Albina, 1902 - 1903, anul 6, numărul 1- 45.
- Albina, 1907 - 1908, anul 11, numărul 1- 52.
- Anuarul Universității din București, anul școlar 1896-1897,București,1897.
- Anuarul Universității din București, anul școlar 1892-1893, 1893.
- Anuarul Universității din București, anul școlar 1912-1913, 1913.
- Anuarul Uniunii Femeilor Române , Brașov, iunie 1933.
- Adevărul din 6 noiembrie 1913, București.
- Arhivele Olteniei, Anul I, Nr. 6 iulie –octombrie 1922.
- Arhivele Olteniei, Anul II, Nr. 5 ianuarie –februarie 1923.
- Arhivele Olteniei, Anul II, Nr. 14 martie-mai 1924.
- Arhivele Olteniei, Anul III, Nr.11 ianuarie –februarie 1924.
- Arhivele Olteniei, Anul IV, Nr. 17 ianuarie –februarie 1925.
- Arhivele Olteniei, Anul IV, Nr. 20 iulie -august 1925.
- Arhivele Olteniei, Anul IV, ianuarie – aprilie 1927.
- Arhivele Olteniei, AnulVIII, Nr. 41-42ianuarie –aprilie 1929.
- Arhivele Olteniei, AnulVIII, Nr.43 -44mai –august1929.
- Arhivele Olteniei, Anul IX, Nr.17. Craiova, ianuarie –aprilie 1930.
- Arhivele Olteniei, serie nouă, Nr. 30, 2016.
- Sămănătorul, anul VI, nr.31, 32, 40 din 1907.
- Moda nouă ilustrată , Anul II, nr 19, 8 mai 1904.
- Litua (Studii și cercetări), Anul I, Tg- Jiu, 1978.
- Litua (Studii și cercetări), Anul IV, Tg- Jiu, 1988.
- Litua(Studii și cercetări), Anul V, Tg- Jiu, 1992.
- Litua (Studii și cercetări), Anul V, Tg- Jiu, 1994.
- Litua (Studii și cercetări), Anul VII, Tg- Jiu, 1997.
- Almanahul ziarului Universul din 1913, București, Editura Stabilimentului.
- Monitorul Oficial al României din 12/ 25 noiembrie 1915, nr. 185.

Oltenia. Studii. Documente Cercetari. Seria IV, nr. 2. Editura Sitech, Craiova, 2014.

Historia, nr. 136, mai 2013.

Murmulul Jilțului, anul XXIX, nr. 102 -105, februarie 2024.

Revista generală a învățământului, nr.3 -5, octombrie 1909.

Universul, nr. 15- 25,1885.

Gorjeanul, XX, 1935, numărul 21- 22.

Revista Grănicerilor, anul II, 1921, numărul 16- 17.

IV. SPECIALIZED STUDIES AND ARTICLES

Cosma, Ghizela, Pecican, Ovidiu, *Prezențe feminine: studii despre femei în România*, Cluj Napoca, Editura Fundației Desire, 2002.

Cornescu, Elena, *Cusături românești*, București, Executat în atelierele Socec, 1906.

Demetrescu, Traian, Maria Chițu, în *Profile literare*, Craiova, Editura Tipografia D. J.Benveniste, 1891.

Emilian, Cornelia, *O cugetare asupra soartei femeii,Câte ceva*, București, Editura Modernă, 1909
Ionescu, Adrian, Silvan, *Viața mondenea societății bucureștene în timpul și după revoluția de la 1848 în Muzeul Național*, nr. XI,1999.

Ionescu, Adrian, Silvan, *Modă și societate urbană în România epocii moderne*, București, Editura Paideia, 2006.

Ionescu, Eugen, *Generația fetelor.Război cu toată lumea*, București, Editura Humanitas,1992.

Iorga, Nicolae, *O eroină revoluționară româncă în foile germane din 1848*, în *Revista istorică* nr. 2, februarie 1915.

Grancea, Mihaela, *Relațiile călătorilor străini despre statutul femeii în familia tradițională românească din secolul al XVIII-lea în revista Caiete de antropologie istorică*, Cluj Napoca, Editura Accent, 2003.

D.A.Fotino, *Arhivele Olteniei*, anul VIII, nr. 39-40, septembrie- decembrie 1928, „Elena Stăncescu”.

Idem, Arhivele Olteniei, anul IV, nr. 21-22, septembrie -decembrie 1925 „Francezii în Oltenia”.

Mihăiescu, Ștefania, *Emanciparea Femeii Române. Studiu și antologie de texte, vol. I: 1815 – 1918*, Editura Polirom, Iași, 2002.

Mălăescu, Minca, Mirela- *Testamentul lui Costache Dima Popovici. Temelia Institutului de fete cu același nume*, în *Oltenia. Studii. Documente Cercetări*. Seria IV, nr.2. Editura Sitech, Craiova, 2014.

Mocioi, Ion „*Zoe Bălcescu Mandrea*” în *Caietele Columna* (revistă trimestrială de literatură și artă) anul XIV, nr. 68, 2013.

Murgescu, Mirela, Luminița „*Spiru Haret și educația națională în școala românească*”, în *Anuarul Institutului de Istorie, Cluj –Napoca*, vol. XXXIV, 1995.

Negru, Monica, *Arhivele și istoria Societății Ortodoxe Naționale a femeilor române* – Filiera Craiova, în Arhivele Olteniei, nr.30, 2016.

Todorean, Olivia, *Itinerarii contestatare. Studii de teorie politică feministă*, București, Editura Politea, 2003.

Purcărescu, Petre , *Piețele și târgurile Rîmnicului în epoca modernă*, revista Studii vâlcene ,Serie nouă, nr. VII (XIV) 2011.

Teodor, Corina „*Prin oglinzi paralele: lecturi feminine în mediul românesc urban și în cel rural din secolul al XIX-lea*”, în revista „*Studia Historia*”, Târgu – Mureș, Editura Universității Petru Maior, 2009.

Teodorescu, Despina, *Femei din trecutul Olteniei*, Craiova, Editura Scrisul Românesc, 2008.

Anuarul ilustrat al corpului didactic primar din România, București „Minerva”-Institutul de Arte Grafice și Editură, Bulevardului Academiei, 3 –Edgar Quinet,4, 1913.

Stepan, Loredana, „*Imagini ale femeii în literatura și presa românească arădeană la sfârșitul secolului al XIX-lea și începutul secolului al XX-lea*”în *Caiete de antropologie istorică*, Anul II, nr.1,Cluj-Napoca, Editura Accent, 2003.

Ștefănescu, Teodora „*Despre Educațiunea Fetelor.Lucrul de mâna*” în *Gazeta Învățătorului, Anul II, Nr. 9*, Craiova, 1 mai 1892 .

Sebastian, Mihail „*Articol numai pentru domni* în Opere VI, *Publististică* .1935, Academia Română. Fundația Națională pentru Științe și Arte, București, 2014.

Roman, Nicoleta „*De trebuință și cu mare căutare. Școala Lazaro- Otetelișeanu din Craiova în perioada regulamentară*”în *Revista Iсторică*,tom XXVIII, nr. 3-4, 2017.

Romanescu, Nicolae, *Dare de seamă pe anul 1902.*

Repe, Filofteia „*Ecaterina Teodoroiu –Domnița armatei Române*”în Studii și comunicări /DIS, vol.VIII, 2015.

Gudin, Cristina „*Femeile și universitatea din București în epoca modernă*” în *Orizonturi și direcții în cunoașterea istorică*, București, 2009.

Țone, Florentina, *Eroina de la Jiu*, publicat în revista *Historia*, anul XII, nr 136, mai 2013.

Călători străini despre Tările Române în secolul al XIX-lea, serie nouă, volumul II, București Editura Academiei Românei, 2005.

Scurtu, Ioan, Alexandrescu, Ion Bulei, Ion, Mamina, Ion *Enciclopedia de istorie a României*, București , Editura Meronia, 2001.

V. GENERAL WORKS

Adăniloaie, Nicolae, *Istoria învățământului primar (1859 -1918)*, București, Editura Cris Book Universal,1998.

Alexandrescu, Cornel, *Monografia Liceului Tudor Vladimirescu*,Târgu-Jiu, Editura Punct, 1997.

Alexianu, Al., *Mode și veșminte din trecut*, București, Editura Meridiane, 1971.

Andrei, Nicolae, *Istoria învățământului din Craiova*, vol. II, Craiova, Editura Alma, 2003.

Andrei, Nicolae, Pârnuță, Gheorghe, *Istoria învățământului din Oltenia*, vol. I, Craiova, Editura Scrisul Românesc, 1977, vol. II-1981, vol. III, Scrisul Românesc,1992.

Idem, *O prestigioasă instituție școlară:Liceul de filologie –istorie din Craiova*, Craiova, Editura Scrisul Românesc, 1985 .

Andrițoiu, Vasile, *Cromatica istoriei Gorjului*, Târgu-Jiu, Editura Punct, 1998.

Balica M.(coord.), *Perspectivă asupra dimensiunii de gen în educație*, București, Editura MarLink, 2004.

Bengescu, George, *Carmen Sylva. Viața reginei Elisabeta*, Iași, Editura Portile Orientului, 1995.

Bobăcescu, Vasile, Emanoil Ceaușu, Constantin Bălăeț, Grigore G. Lupulescu, Corina Bobăcescu, *Personalități gorjene în medicină de-a lungul istoriei*, volum. I, București , Editura Edna, 2010.

Bolovan, Ioan, *Primul război mondial și realitățile demografice din Transilvania: familie, moralitate și raporturi de gen,,* Cluj-Napoca, Editura Școala Ardeleană, 2015.

Idem, *Transilvania între Revoluția de la 1848 și Unirea din 1918. Contribuții demografice* Centrul de Studii Transilvane, Cluj-Napoca, Fundația Culturală Română, 2000.

- Bolovan, Sorina Paula, *Familia în satul românesc din Transilvania. A doua jumătate a secolului al XIX-lea și începutul secolului al XX*, Cluj-Napoca, Centrul de Studii Transilvane, Fundația Culturală Română, 1999.
- Boerescu, Silviu, Dan, *Oltenia-legende crâncene*, București, Editura Integral, 2018.
- Bolocan, Nicolae, *Cei zece martiri execuți la Turnu-Severin. Episod dramatic în timpul ocupației germane*, Timișoara, 1924.
- Bulei, Ion, *Românii în secolele XIX-XX. Euopenizarea*, București, Editura Litera Internațional, 2011.
- Bușă, Daniela, Adrian, Silvan, Ionescu, *Călători străini despre Țările Române în sec. al XIX-lea*, București, Editura Academiei Române, 2006.
- Burke, Peter *Istorie și teorie socială*, București, Editura Humanitas, 1999 .
- Cantacuzino, Sabina, *Din viața familiei Ion C. Brătianu*, București, Editura Albatros, 1993.
- Caragea, Elena, Păun, Constantin, Popescu, Ioana și alții, *Colegiul Național „Elena Cuza” din Craiova: prima școală de grad mediu pentru fete din Principatele Române (de la 1964 până la 1918)*, Craiova, Editura Policrom, 2003.
- Caragea, Cecilia, *Istoria vestimentației europene*, București, Editura Teora, 1999.
- Idem , *Istoria aranjarii părului*, București, Editura Teora, 1999.
- Caracaș, Constantin , *Topografia Țării Românești*, București, Editura Ormonia, 2028.
- Cărăbiș, Vasile, *Publicații periodice din Gorj*, Tg- Jiu, Editura Măiastra, 1978.
- Câncea, Paraschiva, *Mișcarea pentru emanciparea femeii din România*, București, Editura Politică, 1976.
- Cârlugea, Zenovie, Deju,Zoe, Elena *Arethia Tătărescu, Marea Doamnă a Gorjului*, Tg- Jiu, Editura Măiastra, 2007.
- Cauc, Dumitru, *Monografia Comunei Negomir*, Craiova, Editura Universitară, Vol. I, 2017.
- Constantiniu, Florin, *O istorie sinceră a poporului român*, București, Editura Universul Enciclopedic, 1999.
- Celarianu, Smaranda, P., *Monografia Școalei Secundare de fete internat gradul al II-lea „Elena Cuza” Craiova*, Craiova, Editura Fulgerul, 1910.
- Cosma, Ghisela, Tărău,Virgiliu (coordonatori) *Condiția femeii în România în secolul al XX-lea. Studii de caz*, Cluj-Napoca, Presa Universitară Clujeană, 2002.

Cornel, Cîrstoiu, *Un secol de lumină (1890-1990). Liceul Tudor Vladimirescu*, Tg-Jiu, Editura Tg-Jiu, 1990.

Cioarec, Ileana, *Boierii Glogoveni*, Craiova, Editura Alma, 2009.

Ciupală, Alin, *Femeia în societatea românească al secolul al XIX-lea între public și privat*, București, Editura Meridiane, 2003.

Idem, *Despre femei și istoria lor în România*, București, Editura Universității, 2004.

Idem, *Bătălia lor. Femeile din România în Primul Război Mondial*, Iași, Editura Polirom, 2017.

Idem, *Istoria femeii în documente(1866 -1918)*, București, Editura Universității din București, 2008.

Culcer, Dumitru, Gabriel, *Însemnările unui aiurit*, Editura Corint, București, 2021.

Cristescu, Sorin, *Mărturii din războiul de întregire. Așa cum au fost prezentate regelui Ferdinand*. Ediția a doua, Târgoviște, Editura Cetatea de Scaun, 2023.

Cretzianu, Sarmiza, *De pe Valea Motrului. Povești cu boieri, panduri și mirese codane*, Ediția a treia, București, Editura Corint, 2015.

Chipurici, Nicolae, Rățoi, Tudor, *Îndrumător în arhivele statului. Județul Mehedinți*, vol.II. București, Editura București, 1993.

Kirițescu, Constantin, *Istoria Războiului pentru întregirea României(1916-1918)*, București, Editura Științifică și Enciclopedică, 1989.

Daia, Alexandru, *Eroi la 16 ani. Însemnările unui fost cercetaș. Jurnal de război: 1916-1918*, București, Editura Ion Creangă.

Davila, Perticari, Elena, *Din viața și corespondența lui Carol Davila*, Fundația pentru Literatură și Artă „Regele Carol al II-lea”, București, 1935 .

Drăghicescu, Berciu, Adina,, *Eroinele României Mari. Destine din linia întâi*, București, Editura Muzeul Literaturii Române, 2018.

Diguleanu, Ioan, *Tg- Jiu. Case. Oameni. Destine*. Tg- Jiu, Editura Măiastra, 2022.

Dinu, Tudor, *Moda în Tara Românească. Între Fanar, Viena și Paris*, București , Editura Humanitas, 2023.

Dragomir, Otilia, Mitroiu, Mihaela (coord.) *Lexicon feminist*, Iași, Editura Polirom, 2002.

Drăghicescu, Berciu, Adina (coord.), *Eroinele României Mari. Destine din linia întâi*, București, Editura Muzeul Literaturii Române, 2018.

Dona, Raul, *Jurnalul unui medic militar*, București, Editura Humanitas, 2018.

Dumănescu, Luminița, *Familia românească în comunism*, Cluj-Napoca, Editura Presa Universitară Clujeană, 2012.

Dumitrașcu, Gheorghe, *Istoria învățământului din Vâlcea în anii României moderne 1821 -1918*, Râmnicu-Vâlcea, Editura Fântâna lui Manole, 2018.

Dumbrăvescu, Nicolae, Orza, Ioana, Orza, Maria , *Din memoristica primului război mondial. Insemnări despre eroina de la Jiu: Ecaterina Teodoroiu*, Cluj - Napoca, Editura Argonaut, 2018
Dunca, Constanța , *Chronica de mode Parisiene*, în Amicul familiei, nr. 2/1 aprilie 1863.

Idem, *Chronica de mode Parisiene*, în Amicul familiei, nr. 4/Aprilie 1868.

Hogg,V.Ion, *Dicționarul primului război mondial*,București,Editura Niculescu,2007.

Fontanel Batrice, Corset et soutiens- gorges,Paris, Editura Matiniere, 1997.

Ivănescu Elvira Ecaterina, *Societatea Națională a Femeilor Române (1910- 1948; 1990- 2001)* Craiova, Editura Universitară, 2001.

Firan, Florea, *Din viața școlii Doljului*, Craiova, Editura Casei Corpului Didactic a Județului Dolj, 1975.

Filipaș, Elena, Zaharia, *Studii de literatură feminină*, București, Editura Paideia, 2004.

Frevert Ute, H. G. Haupt, *Omul secolului al XIX-lea*, Iași, Editura Polirom, 2002.

Gămăneci, Gheorghe, Arimia, Vasile, Rădulea, *Școala gorjeană în contextul dezvoltării învățământului gorjenesc*, Tg.-Jiu, Editura Măiestria, 2007.

Ghiată, Ion, *Raport adresat d-lui inspector general al învățământului primar asupra mersului învățământului din județele: Mehedinți, Dolj, Gorj, Romanați și Vâlcea pe anul 1914-1915*, București, 1915.

Ghițulescu, Constanța, *În șalvari și cu ișlic. Biserică, sexualitate, căsătorie și divorț în Țara Românească a sec. al XVIII-lea*, București, Editura Humanitas, 2004.

Goody, Jack, *Familia europeană*, Iași, Editura Polirom, 2003.

Grau, Francois - Marie, *Istoria costumului*, București, Editura Meridiane, 2002.

Grecu, Emilia, *Aziliul Elena Doamna și ajutorul domnesc dat orfanilor*, ediția a doua, București, Editura Ars Dacendi, 2011.

Grozea, Elisa, *Sublocotenent Ecaterina Teodoroiu*, București, Editura Militară, 1967.

Gudin, Cristina, *Istoria modernă a românilor: cultură și modernizare*, București, Editura Tritonic, 2009.

George, Marcu, *Enciclopedia personalităților feminine din România*, București, Editura Meronia, 2012.

Iorga, Nicolae , *L'art populaire en Roumanie*, Vălenii de Munte, 1912.

Idem, *Histoire des Roumains et de la Romanité orientale*, Les Unificateurs, vol. IX , București, 1944.

Oișteanu, Andrei, *Moravuri și nărvavuri(eseuri de istoria mentalităților)*,Iași, Editura Polirom, 2021.

Liiceanu, Aurora, *Cine suntem noi?*, în Mădălina Niculescu (coordonator), *Despre identitatea femeilor din România*, București, Editura Anima, 1996 .

Lungu, Radu, *Orientarea României la Vest prin familiile boierești*, București, Editura Paideia, 2015.

Ionescu, A., S., *Modă și societate urbană în România epocii moderne*, București, Editura Paideia, 2006.

Nanu A. M, *Artă, stil, costum*, București, Editura Noi Media Print, 2006.

Nichifor,Gheorghe,Nichifor, Dorina, Pătrașcu, Popete,Andrei , *Dincă Schileru, o legendă vie a Gorjului*, Craiova, Scrisul Românesc, 2010 .

Manoliu, Ioan I, *Ecaterina Teodoroiu – viteaza de la Jiu*, București,Editura Vremea, București, 2016.

Maior, Liviu, *Doi ani mai devreme. Ardeleni, bucovineni și basarabeni în război (1914-1916)*, Cluj-Napoca, Editura Școala Ardeleană, 2016.

Marcu, G., Ilinca, R., *Enciclopedia personalităților feminine din România*, București, Editura Meronia, 2012.

Marinoiu,Vasile, *Monografia Comunei Vădeni – Județul Gorj Istorie, Personalități, Cultură și Civilizație*,Tg- Jiu, Editura Măiastra, 2022.

Mara, Ion, *Insemnări din campanie. Povestirile unui om*, Tg- Jiu, Editura Măiastra, 2023.

Maziliu, Horia, Dan, *O istorie a văduvelor sau despre istorie la feminin*, Iași, Editura Polirom, 2008.

Mălăescu, Ioan, Brozbă, Dorin, *Cătălina eroina de la Jii*, Ediția a doua revizuită și adăugită, Tg - Jiu, Editura B. D. Media, 2010.

Mihăescu, Ștefania, *Drum către autonomie, Teorii politice feminine*, Iași, Editura Polirom, 2004.

- Idem, *Emanciparea femeii române. Antologie de texte, 1815- 1918*, Bucureşti, Editura Eumenica , 2001.
- Idem, *Din istoria feminismului românesc. Antologie de texte (1838 -1929)*, Iaşi, Editura Polirom, 2002.
- Mihalache, C., Rados L., *Educația publică și condiționările sale*, Iaşi, Editura Universității Al. I.Cuza, 2015.
- Miroiu, Mihaela, *Convenio. Despre natură, femei și morală*, Iaşi, Editura Polirom, 2002.
- Idem, *Neprețuite femei. Publicistica feministă*, Iaşi, Editura Polirom, 2006.
- Miroiu, Mihaela, Bucur, Maria, *Patriarhat și emancipare în gândirea politică românească*, Iaşi, Editura Polirom, 2002.
- Mocioi, Ion, *Ecaterina Teodoroiu, eroina poporului român*, Craiova, Editura Scrisul Românesc, 1981.
- Idem, *Ecaterina Teodoroiu*, Tg- Jiu, Editura Spicon, 1994.
- Idem, *Ecaterina Teodoroiu*, Tg- Jiu, Editura Academia Brâncuși, 2011.
- Motoi, Daniel, *Profesori și elevi în societatea craioveană în perioada 1864-1928*, Craiova, Editura Universitară, 2017.
- Mihailescu, Vasile, *Directorii Școalelor Secundare, Vălenii de Munte*, Editura Neamul Românesc, 1911.
- Nicolaescu, Mădălina (coord.), *Cine suntem noi. Despre identitatea femeilor din România modernă* Bucureşti, Editura F.L., 1996.
- Nițelea, Mădălina, *Ceremonialul la curtea lui Carol I de Hohenzollern (1866-1914)*, Bucureşti, Editura Muzeul Național Cotroceni, 2009.
- Negulescu, Cojan, Mariana, *Ecaterina Teodoroiu*, Bucureşti, Editura Princeps, 2019.
- Neumann, Victor și Heinen, Armin, *Istoria României prin concepte*, Iaşi, Editura Polirom, 2010 .
- Pătrașcu, Valentin, Dumitru, *Familia Culcer. Pagini de Istorie*, Editura Sitech, Craiova, 2013.
- Pătrașcu, Dumitru, Valentin, Pătrașcu, Daniela , Liliana, *Bicentenarul revoluției de la 1821*, Tg - Jiu, Editura Măiastra, 2021.
- Pânișoară, Titu, Roată, Elena, Soldea, Ion, *Școala Târgujiană*, Tg-Jiu, Editura Gorjeanul, 2005.
- Petrescu, Ileana, Pătroiu, Joița, *Contribuția Olteniei la războiul pentru independentă*, Craiova, Editura Scrisul Românesc, 1977.
- Perrot Michelle, *Les femmes ou les silences de l"historie*, Flammarion, Paris, 1998 .

- Petcoiu, Virgil, *Monografia comunei Lelești- Gorj*, Craiova, Editura Spirit Românesc, 1997.
- Pîrvulescu, Ioana, *În intimitatea secolului 19*, București, Editura Humanitas, 2005.
- Idem , *Alfabetul doamnelor. De la Domna B.la Doamna T.* București ,Editura Humanitas, (ediție digitală), 2021.
- Principesa Elena Cuza, *Corepondență și acte. 1840-1909*, ediție îngrijită de Virgina Isac și Aurica Achim, Iași, Editura Junimea, 2009.
- Platon, Gheorghe, *Istoria modernă a României*, București, Editura Didactică și Pedagogică, 1985.
- Roman, Nicoleta, *Femeie, onoare și păcat în Valahia sec. al XIX-lea*, București, Editura Humanitas, 2016.
- Pop, Gheorghe, *Dinicu Golescu*, București, Editura Tineretului, 2004.
- Liviu Poenaru, *Contribuții la istoria Gorjului*, Tg- Jiu, Editura Centrului județean pentru conservarea și promovarea culturii tradiționale Gorj, 2014.
- Rosetti, Radu, *Din copilărie. Amintiri*, București, Editura Humanitas, 2012.
- Idem, *Amintiri. Ce am auzit de la alții*, volumul I, Editura Viața Românească, Iași, 1922 .
- Pupăză, Grigore,C. Cheznoiu,*Istoria învățământului din Gorj*, Tg-Jiu, Editura Newest, 2005.
- Păun, Badea,Gabriel *Carmen Sylva. Uimitoarea regină Elisabeta a României*, București, Editura Humanitas, 2003.
- Rășcanu, Gheorghe, *Istoricul învățământului particular din România din timpurile cele mai vechi,până în zilele noastre*, București,1906.
- Ruști, Doina, *Ciudătenii amoroase din Bucureștiul fanariot*,București, Editura Litera, 2021.
- Tomescu, Dorina, Georgescu, Florin, *Contribuția Anicăi Davila la dezvoltarea Azilului Elena Doamna*, în Muzeul Național, XIV, București, 2002.
- Turliuc,Nicoleta, Maria,(coord.), *Gen și diferențe de gen în studii empirice*, Iași, Institutul European, 2014.
- Sandu, Anastasie, Sandu, Gabriela, Mihaela , Luță Mihaela Maria, *Monografia comunei Roșia de Amaradia, județul Gorj*, Tg- Jiu, Editura Măiastra, 2016.
- Sarcină, Gabriel, *Mărturii despre județul Gorj în primul război mondial (documente 1916 -1919)*, vol. I, Editura Măiastra, Tg- Jiu, 2018.
- Şomâcu, Cornel, *File din istoria școlii gorjene*, Tg-Jiu, Editura Măiastra,2010.
- Ştefulescu, Alexandru, *Istoria Tg-Jiului*, Tg-Jiu, Editura Tipografia Nicu D. Miloșescu, Furnizorul Curții Regale,1906.
- Tudorancea, Radu, *Frontul de acasă*, București, Editura Eikon,ediția a doua, 2016.

Vasile, Liliana, Andreea, *Să nu audă lumea. Familia românească în Vechiul Regat*, București, Editura Tritonic Publishing, 2009.

Văcărescu, Eliza, Theodora, *Personajele acestea de a doua mâna*, București, Editura Eikon, 2018.

Vărzaru, Simona, *Prin Țările Române. Călători străini din secolul al XIX-lea*, București, Editura Sport-Turism, 1984.

Veyne, Paul, *Cum se scrie istoria: text integrat*, București, Editura Meridiane, 1999.

Vintilă, Constanța, Giulia Calvi, Maria Pakucs, Willcockes, Roman, Nicoleta, Wasiucionek, Michat, *Lux, modă și alte bagatele politicești în Europa de Sud - Est în secolele XVI - XIX*, București, Editura Humanitas, 2021 .

Ungureanu, Octavian, *Liceul Tudor Vladimirescu din Tg -Jiu,Tg-Jiu*, Editura Tg -Jiu, 1980.

Urechia V.A, *Istoria școalelor de la 1800-1864*, București, Imprimeria Statului, 1894. Zamfira, Mihail, *Terminologia portului popular românesc în perspectiva etnolingvistică comparată sud-est europeană*, București, Institutul de Studii Sud-Este Europene, 1978.

Xenopol,A. D, *Istoria partidelor politice în România*, București, Editura Albert Baer, 1910,

VI. INTERNET SOURCES

Constantin Caracăș - vezi în <https://meremet.ro/familia-caracas-si-rolul-ei-in-istoria-bucurestilor/>, accesat la 30 decembrie 2023.

Anon.Pia Brătianu - vezi în: *Wikipedia:Enciclopedia Liberă (online)*, 14 august 2018 , accesat la data de 10 ianuarie 2020. .

Spiru Haret - vezi în : *Wikipedia:Enciclopedia Liberă (online)*, 10 martie 2020 accesat la data de 8 aprilie 2020.

Crucea Roșie din România- vezi în <https://www.digi24.ro/special/campanii-digi24/coroana-de-otel/1917-regina-maria-sufletul-rezistentei-696888> , accesat la 27 august 2023.

Revista Gorjeanul- „Boierul Dumitru Pleniceanu, în memoria posternității”(online),26 octombrie 2011 (accesat la 12 august 2021). Disponibil la <https://gorjeanul.ro › boierul-dumitru-pleniceanu-in-me.>

Ştefan Bobancu -,, Bobancu și rolul său în cultura gorjeană ”, a se vedea :<https://www.verticalonline.ro/stefan-bobancu-si-rolul-lui-in-cultura-gorjeana> accesat la

26 noiembrie 2023 .

Bălașa Cornea, vezi în : <https://www.kule.ro/cule/gorj/item/cula-cornoiu>, accesat pe data de 1 decembrie 2023.

Fermeneaua, vezi în :<http://clasate.cimec.ro/lista.asp?tip=1268-costum>, accesat pe data de 3 decembrie 2023.

Moda feminină, vezi în : <https://historia.ro/sectiune/general/femeia-din-principate-in-ton-cu-moda-secolului-al-572883.html>, accesat pe data de 3 decembrie 2023.

Elisa Opran, vezi în : <http://bulevarde.ro/craiova/strada-eliza-opran>, accesat pe data de 17 decembrie 2023.

Elisa Opran, vezi în :<https://www.facebook.com/olteniamea>, accesat la data de 17 -XII- 2023.

Marițica Bibescu, vezi în :<https://adevarul.ro/stiri-locale/focsani/povestea-nuntii-de-vis-a-frumoasei-maritica.accesat> pe data de 29 decembrie 2023.

Jeane Pasquin, vezi în : <https://www.muzeulcotroceni.ro/>, accesat pe data de 29 decembrie 2023.

Alice Voinescu, vezi în:<https://historia.ro/sectiune/portret/alice-voinescu-prima-romanca-doctor-in-filosofie>, accesat pe data de 2 ianuarie 2024.

Alice Voinescu, vezi în:<https://mnlr.ro/alice-voinescu-un-destin-trist-pentru-o-minte-sclipitoare>, accesat la data de 2 ianuarie 2024

<https://www.jivaboutique.ro/tot-ce-trebuie-sa-stii-despre-sampon-istoria-samponului/>, accesat pe data de 4 ianuarie 2024

<https://www.schwarzkopf.ro/articole/highlights/schwarzkopf-cu-un-pas-inaintea-timpului>, accesat pe data de 4 ianuarie 2024.

Prostituția în Bucureștiul secolul al XIX-lea, în <https://historia.ro/sectiune/general/prostitutia-in-bucurestiul-secolului-al-xix-lea>, accesat pe 14 ianuarie - 2023.

Puia Maria ://www.dacoromania-alba.ro/nr87/puia_maria.htm, accesat pe 25 aprilie 2024.

Măriuca Zaharia în <https://mausoleedinromania.ro/maria-ion-zaharia-1905-1917/>,acesat pe data de 25 aprilie 2024.

